
Utathya Gita

—
ॐ
—
ಉತಥ್ಯಗೀತಾ
—
ॐ
—

Document Information

Text title : utathyagItA from Mahabharata Shantiparva 90-91

File name : utathyagiitaa.itx

Category : gItA, giitaa

Location : doc_giitaa

Proofread by : Sunder Hattangadi

Description-comments : (mahAbhArata shAntiparva Rajadharmā, chapters 90-91)

Acknowledge-Permission: Professor Tokunaga

Latest update : December 30, 2022

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 30, 2022

sanskritdocuments.org

ಉತಥ್ಯಗೀತಾ

ಮಹಾಭಾರತೇ ಶಾಂತಿಪರ್ವಾಂತರ್ಗತಾ .

ಅಧ್ಯಾಯಃ 90

ಯಾನಂಗಿರಾಃ ಕ್ಷತ್ರಧರ್ಮಾನುತಥ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮವಿತ್ತಮಃ .
ಮಾಂಧಾತ್ರೇ ಯೌವನಾಶ್ವಾಯ ಪ್ರೀತಿಮಾನಭ್ಯಭಾಷತ .. 1..
ಸ ಯಥಾನುಶಶಾಸೈನಮುತಥ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮವಿತ್ತಮಃ .
ತತ್ತೇ ಸರ್ವಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ನಿಖಿಲೇನ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ .. 2..
ಧರ್ಮಾಯ ರಾಜಾ ಭವತಿ ನ ಕಾಮಕರಣಾಯ ತು .
ಮಾಂಧಾತರೇವಂ ಜಾನೀಹಿ ರಾಜಾ ಲೋಕಸ್ಯ ರಕ್ಷಿತಾ .. 3..
ರಾಜಾ ಚರತಿ ವೈ ಧರ್ಮಂ ದೇವತ್ವಾಯೈವ ಗಚ್ಛತಿ .
ನ ಚೇದ್ಧರ್ಮಂ ಸ ಚರತಿ ನರಕಾಯೈವ ಗಚ್ಛತಿ .. 4..
ಧರ್ಮೇ ತಿಷ್ಠಂತಿ ಭೂತಾನಿ ಧರ್ಮೋ ರಾಜನಿ ತಿಷ್ಠತಿ .
ತಂ ರಾಜಾ ಸಾಧು ಯಃ ಶಾಸ್ತಿ ಸ ರಾಜಾ ಪೃಥಿವೀಪತಿಃ .. 5..
ರಾಜಾಪರಾಧಾನಾಂಧಾತರ್ಲಕ್ಷ್ಮೀವಾನ್ವಾಪ ಉಚ್ಯತೇ .
ದೇವಾಶ್ಚ ಗರ್ಹಾಂ ಗಚ್ಛಂತಿ ಧರ್ಮೋ ನಾಸ್ತೀತಿ ಚೋಚ್ಯತೇ .. 6..
ಅಧರ್ಮೇ ವರ್ತಮಾನಾನಾಮರ್ಥಸಿದ್ಧಿಃ ಪ್ರದೃಶ್ಯತೇ .
ತದೇವ ಮಂಗಲಂ ಸರ್ವಂ ಲೋಕಃ ಸಮನುವರ್ತತೇ .. 7..
ಉಚ್ಛಿದ್ಯತೇ ಧರ್ಮವೃತ್ತಮಧರ್ಮೋ ವರ್ತತೇ ಮಹಾನ್ .
ಭಯಮಾಹುರ್ದಿವಾರಾತ್ರಂ ಯದಾ ಪಾಪೋ ನ ವಾರ್ಯತೇ .. 8..
ನ ವೇದಾನನುವರ್ತಂತಿ ವ್ರತವಂತೋ ದ್ವಿಜಾತಯಃ .
ನ ಯಜ್ಞಾಂಸ್ತನ್ವತೇ ವಿಪ್ರಾ ಯದಾ ಪಾಪೋ ನ ವಾರ್ಯತೇ .. 9..
ವಧ್ಯಾನಾಮಿವ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಮನೋ ಭವತಿ ವಿಹ್ವಲಂ .
ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಮಹಾರಾಜ ಯದಾ ಪಾಪೋ ನ ವಾರ್ಯತೇ .. 10..
ಉಭೌ ಲೋಕಾವಭಿಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ರಾಜಾನಮೃಷಯಃ ಸ್ವಯಂ .
ಅಸೃಜನ್ಸುಮಹದ್ಭೂತಮಯಂ ಧರ್ಮೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ .. 11..
ಯಸ್ಮಿಂಧರ್ಮೋ ವಿರಾಜೇತ ತಂ ರಾಜಾನಂ ಪ್ರಚಕ್ಷತೇ .

ಯಸ್ಮಿನ್ನಿಲೀಯತೇ ಧರ್ಮಂ ತಂ ದೇವಾ ವೃಷಲಂ ವಿದುಃ .. 12..
ವೃಷೋ ಹಿ ಭಗವಾಂಧರ್ಮೋ ಯಸ್ತಸ್ಯ ಕುರುತೇ ಲಯಂ .
ವೃಷಲಂ ತಂ ವಿದುದೇವಾಸ್ತಸ್ಮಾದ್ಧರ್ಮಂ ನ ಲೋಪಯೇತ್ .. 13..
ಧರ್ಮೇ ವರ್ಧತಿ ವರ್ಧಂತಿ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ಸರ್ವದಾ .
ತಸ್ಮಿನ್ನೃತತಿ ಹೀಯಂತೇ ತಸ್ಮಾದ್ಧರ್ಮಂ ಪ್ರವರ್ಧಯೇತ್ .. 14..
ಧನಾತ್ಯವತಿ ಧರ್ಮೋ ಹಿ ಧಾರಣಾದ್ವೇತಿ ನಿಶ್ಚಯಃ .
ಅಕಾರ್ಯಾಣಾಂ ಮನುಷ್ಯೇಂದ್ರ ಸ ಸೀಮಾಂತಕರಃ ಸ್ಮೃತಃ .. 15..
ಪ್ರಭವಾರ್ಥಂ ಹಿ ಭೂತಾನಾಂ ಧರ್ಮಃ ಸೃಷ್ಟಃ ಸ್ವಯಂಭುವಾ .
ತಸ್ಮಾತ್ಪ್ರವರ್ಧಯೇದ್ಧರ್ಮಂ ಪ್ರಜಾನುಗ್ರಹಕಾರಣಾತ್ .. 16..
ತಸ್ಮಾದ್ಧಿ ರಾಜಶಾರ್ದೂಲ ಧರ್ಮಃ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಇತಿ ಸ್ಮೃತಃ .
ಸ ರಾಜಾ ಯಃ ಪ್ರಜಾಃ ಶಾಸ್ತಿ ಸಾಧುಕೃತ್ಪುರುಷರ್ಷಭಃ .. 17..
ಕಾಮಕ್ರೋಧಾವನಾದೃತ್ಯ ಧರ್ಮಮೇವಾನುಪಾಲಯೇತ್ .
ಧರ್ಮಃ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರತಮೋ ರಾಜ್ಞಾಂ ಭರತಸತ್ತಮ .. 18..
ಧರ್ಮಸ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಯೋನಿಸ್ತಸ್ಮಾತ್ತಾನ್ಮೂಜಯೇತ್ಸದಾ .
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಚ ಮಾಂಧಾತಃ ಕುರ್ಯಾತ್ಕಾಮಾನಮತ್ಸರೀ .. 19..
ತೇಷಾಂ ಹ್ಯಕಾಮಕರಣಾದ್ರಾಜ್ಞಃ ಸಂಜಾಯತೇ ಭಯಂ .
ಮಿತ್ರಾಣಿ ಚ ನ ವರ್ಧಂತೇ ತಥಾಮಿತ್ರೀ ಭವಂತ್ಯಪಿ .. 20..
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ವೈ ಸದಾಸೂಯನ್ಬಾಲ್ಯಾದ್ವೈರೋಚನೋ ಬಲಿಃ .
ಅಧಾಸ್ಮಾಚ್ಛೈರವಾಕ್ರಾಮದ್ಯಾಸ್ಮಿನ್ನಾಸೀತ್ಪ್ರತಾಪಿನೀ .. 21..
ತತಸ್ತಸ್ಮಾದಪಾಕ್ರಮ್ಯ ಸಾಗಚ್ಛತ್ಪಾಕಶಾಸನಂ .
ಅಥ ಸೋಽನ್ವತಪತ್ಪಶ್ಚಾಚ್ಛ್ರಿಯಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪುರಂದರೇ .. 22..
ಏತತ್ಪಲಮಸೂಯಾಯಾ ಅಭಿಮಾನಸ್ಯ ಚಾಭಿ ಭೋಃ .
ತಸ್ಮಾದ್ಬುದ್ಧ್ಯಸ್ವ ಮಾಂಧಾತರ್ಮಾ ತ್ವಾಂ ಜಹ್ಯಾತ್ಪ್ರತಾಪಿನೀ .. 23..
ದರ್ಪೋ ನಾಮ ಶ್ರಿಯಃ ಪುತ್ರೋ ಜಜ್ಞೇಽಧರ್ಮಾದಿತಿ ಶ್ರುತಿಃ .
ತೇನ ದೇವಾಸುರಾ ರಾಜನ್ನೀತಾಃ ಸುಬಹುಶೋ ವಶಂ .. 24..
ರಾಜರ್ಷಯಶ್ಚ ಬಹವಸ್ತಸ್ಮಾದ್ಬುದ್ಧ್ಯಸ್ವ ಪಾರ್ಥಿವ .
ರಾಜಾ ಭವತಿ ತಂ ಜಿತ್ವಾ ದಾಸಸ್ತೇನ ಪರಾಜಿತಃ .. 25..
ಸ ಯಥಾ ದರ್ಪಸಹಿತಮಧರ್ಮಂ ನಾನುಸೇವತೇ .
ತಥಾ ವರ್ತಸ್ವ ಮಾಂಧಾತಶ್ಚಿರಂ ಚೇತ್ಸಾ ತುಮಿಚ್ಛಸಿ .. 26..
ಮತ್ತಾತ್ಮಮತ್ತಾತ್ಪೌಗಂಡಾದುನ್ಮತ್ತಾಚ್ಛ ವಿಶೇಷತಃ .
ತದಭ್ಯಾಸಾದುಪಾವರ್ತೇದಹಿತಾನಾಂ ಚ ಸೇವನಾತ್ .. 27..

ನಿಗೃಹೀತಾದಮಾತ್ಯಾಚ್ಚ ಸ್ತ್ರೀಭೃಶ್ಚೈವ ವಿಶೇಷತಃ .
 ಪರ್ವತಾದ್ವಿಷಮಾದ್ಧರ್ಗಾಧ್ಧಸ್ತಿನೋಽಶ್ವಾತ್ನರೀಸೃಪಾತ್ .. 28..
 ಏತೇಭ್ಯೋ ನಿತ್ಯಯತಃ ಸ್ಯಾನ್ನಕ್ತಂಚರ್ಯಾಂ ಚ ವರ್ಜಯೇತ್ .
 ಅತ್ಯಾಶಾಂ ಚಾಭಿಮಾನಂ ಚ ದಂಭಂ ಕ್ರೋಧಂ ಚ ವರ್ಜಯೇತ್ .. 29..
 ಅವಿಜ್ಞಾತಾಸು ಚ ಸ್ತ್ರೀಷು ಕ್ಲೇಬಾಸು ಸ್ವೈರಿಣೀಷು ಚ .
 ಪರಭಾರ್ಯಾಸು ಕನ್ಯಾಸು ನಾಚರೇನ್ಮೈಥುನಂ ನೃಪಃ .. 30..
 ಕುಲೇಷು ಪಾಪರಕ್ಷಾಂಸಿ ಜಾಯಂತೇ ವರ್ಣಸಂಕರಾತ್ .
 ಅಪುಮಾಂಸೋಽಭಗ್ನಹೀನಾಶ್ಚ ಸ್ಥೂಲಜಿಹ್ವಾ ವಿಚೇತಸಃ .. 31..
 ಏತೇ ಚಾನ್ಯೇ ಚ ಜಾಯಂತೇ ಯದಾ ರಾಜಾ ಪ್ರಮಾದ್ಯತಿ .
 ತಸ್ಮಾದ್ರಾಜ್ಞಾ ವಿಶೇಷೇಣ ವರ್ತಿಸ್ಯಂ ಪ್ರಜಾಹಿತೇ .. 32..
 ಕ್ಷತ್ರಿಯಸ್ಯ ಪ್ರಮತ್ತಸ್ಯ ದೋಷಃ ಸಂಜಾಯತೇ ಮಹಾನ್ .
 ಅಧರ್ಮಾಃ ಸಂಪ್ರವರ್ತಂತೇ ಪ್ರಜಾಸಂಕರಕಾರಕಾಃ .. 33..
 ಅಶೀತೇ ವಿದ್ಯತೇ ಶೀತಂ ಶೀತೇ ಶೀತಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ .
 ಅವೃಷ್ಟಿರತಿವೃಷ್ಟಿಶ್ಚ ವ್ಯಾಧಿಶ್ಚಾವಿಶತಿ ಪ್ರಜಾಃ .. 34..
 ನಕ್ಷತ್ರಾಣ್ಯುಪತಿಷ್ಠಂತಿ ಗೃಹಾ ಘೋರಾಸ್ತಥಾಪರೇ .
 ಉತ್ಪಾತಾಶ್ಚಾತ್ರ ದೃಶ್ಯಂತೇ ಬಹವೋ ರಾಜನಾಶನಾಃ .. 35..
 ಅರಕ್ಷಿತಾತ್ಮಾ ಯೋ ರಾಜಾ ಪ್ರಜಾಶ್ಚಾಪಿ ನ ರಕ್ಷತಿ .
 ಪ್ರಜಾಶ್ಚ ತಸ್ಯ ಕ್ಷೀಯಂತೇ ತತಃ ಸೋಽನುವಿನಶ್ಯತಿ .. 36..
 ದ್ವಾವಾದದಾತೇ ಹ್ಯೇಕಸ್ಯ ದ್ವಯೋಶ್ಚ ಬಹವೋಽಪರೇ .
 ಕುಮಾರ್ಯಃ ಸಂಪ್ರಲುಪ್ಯಂತೇ ತದಾಹುರ್ನೃಪ ದೂಷಣಂ .. 37..
 ಮಮೈತದಿತಿ ನೈಕಸ್ಯ ಮನುಷ್ಯೇಷ್ವವತಿಷ್ಠತೇ .
 ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಧರ್ಮಂ ಯದಾ ರಾಜಾ ಪ್ರಮಾದಮನುತಿಷ್ಠತಿ .. 38..
 ಇತಿ ಶ್ರೀಮಹಾಭರತೇ ಶಾಂತಿಪರ್ವಣಿ ರಾಜಧರ್ಮಾನುಶಾಸನಪರ್ವಣಿ
 ಉತಥ್ಯಗೀತಾಸು ನವತಿತಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ . 90

ಅಧ್ಯಾಯಃ 91

ಕಾಲವರ್ಷೀ ಚ ಪರ್ಜನ್ಯೋ ಧರ್ಮಚಾರೀ ಚ ಪಾರ್ಥಿವಃ .
 ಸಂಪದ್ಯದೇಷಾ ಭವತಿ ಸಾ ಬಿಭರ್ತಿ ಸುಖಂ ಪ್ರಜಾಃ .. 1..
 ಯೋ ನ ಜಾನಾತಿ ನಿರ್ಹರ್ತುಂ ವಸ್ತ್ರಾಣಾಂ ರಜಕೋ ಮಲಂ .
 ರತ್ನಾನಿ ವಾ ಶೋಧಯಿತುಂ ಯಥಾ ನಾಸ್ತಿ ತಥೈವ ಸಃ .. 2..
 ಏವಮೇವ ದ್ವಿಜೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಣಾಂ ವಿಶಾಮಪಿ .

ಶೂದ್ರಶ್ಚತುರ್ಥೋ ವರ್ಣಾನಾಂ ನಾನಾಕರ್ಮಸ್ವವಸ್ಥಿತಾಃ .. 3..
 ಕರ್ಮ ಶೂದ್ರೇ ಕೃಷಿವೈಶ್ಯೇ ದಂಡನೀತಿಶ್ಚ ರಾಜನಿ .
 ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಂ ತಪೋ ಮಂತ್ರಾಃ ಸತ್ಯಂ ಚಾಪಿ ದ್ವಿಜಾತಿಷು .. 4..
 ತೇಷಾಂ ಯಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯೋ ವೇದ ವಸ್ತುಣಾಮಿವ ಶೋಧನಂ .
 ಶೀಲದೋಷಾನ್ವಿನಿರ್ಹರ್ತುಂ ಸ ಪಿತಾ ಸ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ .. 5..
 ಕೃತಂ ತ್ರೇತಾ ದ್ವಾಪರಶ್ಚ ಕಲಿಶ್ಚ ಭರತರ್ಷಭ .
 ರಾಜವೃತ್ತಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ರಾಜೈವ ಯುಗಮುಚ್ಯತೇ .. 6..
 ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯಂ ತಥಾ ವೇದಾಶ್ಚಾತುರಾಶ್ರಮ್ಯಮೇವ ಚ .
 ಸರ್ವಂ ಪ್ರಮುಹ್ಯತೇ ಹ್ಯೇತದ್ಯದಾ ರಾಜಾ ಪ್ರಮಾದ್ಯತಿ .. 7..
 ರಾಜೈವ ಕರ್ತಾ ಭೂತಾನಾಂ ರಾಜೈವ ಚ ವಿನಾಶಕಃ .
 ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಯಃ ಸ ಕರ್ತಾ ಸ್ಯಾದಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ವಿನಾಶಕಃ .. 8..
 ರಾಜ್ಜೋ ಭಾರ್ಯಾಶ್ಚ ಪುತ್ರಾಶ್ಚ ಬಾಂಧವಾಃ ಸುಹೃದಸ್ತಥಾ .
 ಸಮೇತ್ಯ ಸರ್ವೇ ಶೋಚಂತಿ ಯದಾ ರಾಜಾ ಪ್ರಮಾದ್ಯತಿ .. 9..
 ಹಸ್ತಿನೋಽಶ್ವಾಶ್ಚ ಗಾವಶ್ವಾಪ್ಯುಷ್ಪಾಶ್ಚತರಗರ್ದಭಾಃ .
 ಅಧರ್ಮವೃತ್ತೇ ನೃಪತೌ ಸರ್ವೇ ಸೀದಂತಿ ಪಾರ್ಥಿವ .. 10..
 ದುರ್ಬಲಾರ್ಥಂ ಬಲಂ ಸೃಷ್ಟಂ ಧಾತ್ರಾ ಮಾಂಧಾತರುಚ್ಯತೇ .
 ಅಬಲಂ ತನ್ಮಹದ್ಭೂತಂ ಯಸ್ಮಿನ್ನರ್ವಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಂ .. 11..
 ಯಚ್ಚ ಭೂತಂ ಸ ಭಜತೇ ಭೂತಾ ಯೇ ಚ ತದನ್ವಯಾಃ .
 ಅಧರ್ಮಸ್ಥೇ ಹಿ ನೃಪತೌ ಸರ್ವೇ ಸೀದಂತಿ ಪಾರ್ಥಿವ .. 12..
 ದುರ್ಬಲಸ್ಯ ಹಿ ಯಚ್ಚಕ್ಷುರ್ಮುನೇರಾಶೀವಿಷಸ್ಯ ಚ .
 ಅವಿಷಹ್ಯತಮಂ ಮನ್ಯೇ ಮಾ ಸ್ಮ ದುರ್ಬಲಮಾಸದಃ .. 13..
 ದುರ್ಬಲಾಂಸ್ತಾತ ಬುದ್ಧ್ಯೇಥಾ ನಿತ್ಯಮೇವಾವಿಮಾನಿತಾನ್ .
 ಮಾ ತ್ವಾಂ ದುರ್ಬಲಚಕ್ಷೂಂಷಿ ಪ್ರದಹೇಯುಃ ಸಬಾಂಧವಂ .. 14..
 ನ ಹಿ ದುರ್ಬಲದಗ್ಧಸ್ಯ ಕುಲೇ ಕಿಂಚಿತ್ಪರೋಹತಿ .
 ಆಮೂಲಂ ನಿರ್ದಹತ್ಯೇವ ಮಾ ಸ್ಮ ದುರ್ಬಲಮಾಸದಃ .. 15..
 ಅಬಲಂ ವೈ ಬಲಾಚ್ಛ್ರೇಯೋ ಯಚ್ಚಾತಿಬಲವದ್ಬಲಂ .
 ಬಲಸ್ಯಾಬಲದಗ್ಧಸ್ಯ ನ ಕಿಂಚಿದವಶಿಷ್ಯತೇ .. 16..
 ವಿಮಾನಿತೋ ಹತೋತ್ಪುಷ್ಪಸ್ತಾತಾರಂ ಚೇನ್ನ ವಿಂದತಿ .
 ಅಮಾನುಷಕೃತಸ್ತತ್ರ ದಂಡೋ ಹಂತಿ ನರಾಧಿಪಂ .. 17..
 ಮಾ ಸ್ಮ ತಾತ ಬಲಸ್ಥಸ್ತ್ವಂ ಬಾಧಿಷ್ಠಾ ಮಾಪಿ ದುರ್ಬಲಂ .
 ಮಾ ತ್ವಾಂ ದುರ್ಬಲಚಕ್ಷೂಂಷಿ ಧಕ್ಷ್ಯಂತ್ಯಗ್ನಿರಿವಾಶ್ರಯಂ .. 18..
 ಯಾನಿ ಮಿಥ್ಯಾಭಿಶಸ್ತಾನಾಂ ಪತಂತ್ಯಶ್ರುಣಿ ರೋದತಾಂ .

ತಾನಿ ಪುತ್ರಾನ್ವಶೂನ್ಯಂತಿ ತೇಷಾಂ ಮಿಥ್ಯಾಭಿಶಂಸತಾಂ .. 19..
ಯದಿ ನಾತ್ಮನಿ ಪುತ್ರೇಷು ನ ಚೇತ್ಪುತ್ರೇಷು ನಪ್ಪಷು .
ನ ಹಿ ಪಾಪಂ ಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಸದ್ಯಃ ಫಲತಿ ಗೌರಿವ .. 20..
ಯತ್ರಾಬಲೋ ವಧ್ಯಮಾನಸ್ತಾತಾರಂ ನಾಧಿಗಚ್ಛತಿ .
ಮಹಾಂದೈವಕೃತಸ್ತತ್ರ ದಂಡಃ ಪತತಿ ದಾರುಣಃ .. 21..
ಯುಕ್ತಾ ಯದಾ ಜಾನಪದಾ ಭಿಕ್ಷಂತೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಇವ .
ಅಭೀಕ್ಷ್ಯಂ ಭಿಕ್ಷುದೋಷೇಣ ರಾಜಾನಂ ಘ್ನಂತಿ ತಾದೃಶಾಃ .. 22..
ರಾಜ್ಞೋ ಯದಾ ಜನಪದೇ ಬಹವೋ ರಾಜಪೂರುಷಾಃ .
ಅನಯೇನೋಪವರ್ತಂತೇ ತದ್ರಾಜ್ಞಃ ಕಿಲ್ಬಿಷಂ ಮಹತ್ .. 23..
ಯದಾ ಯುಕ್ತಾ ನಯಂತ್ಯರ್ಥಾನ್ಕಾಮಾದರ್ಥವಶೇನ ವಾ .
ಕೃಪಣಂ ಯಾಚಮಾನಾನಾಂ ತದ್ರಾಜ್ಞೋ ವೈಶಸಂ ಮಹತ್ .. 24..
ಮಹಾವೃಕ್ಷೋ ಜಾಯತೇ ವರ್ಧತೇ ಚ
ತಂ ಚೈವ ಭೂತಾನಿ ಸಮಾಶ್ರಯಂತಿ .
ಯದಾ ವೃಕ್ಷಶ್ಚಿದ್ಯತೇ ದಹ್ಯತೇ ವಾ
ತದಾಶ್ರಯಾ ಅನಿಕೇತಾ ಭವಂತಿ .. 25..
ಯದಾ ರಾಷ್ಟ್ರೇ ಧರ್ಮಮಗ್ನ್ಯಂ ಚರಂತಿ
ಸಂಸ್ಕಾರಂ ವಾ ರಾಜಗುಣಂ ಬ್ರುವಾಣಾಃ .
ತೈರೇವಾಧರ್ಮಶ್ಚರಿತೋ ಧರ್ಮಮೋಹಾತ್
ತೂರ್ಣಂ ಜಹ್ಯಾತ್ಸುಕೃತಂ ದುಷ್ಕೃತಂ ಚ .. 26..
ಯತ್ರ ಪಾಪಾ ಜ್ಯಾಯಮಾನಾಶ್ಚರಂತಿ
ಸತಾಂ ಕಲಿವಿಂದತಿ ತತ್ರ ರಾಜ್ಞಃ .
ಯದಾ ರಾಜಾ ಶಾಸ್ತಿ ನರಾನ್ ಶಕ್ತ್ಯಾ
ನ ತದ್ರಾಜ್ಯಂ ವರ್ಧತೇ ಭೂಮಿಪಾಲ .. 27..
ಯಶ್ಚಾಮಾತ್ಯಂ ಮಾನಯಿತ್ವಾ ಯಥಾರ್ಹಂ
ಮಂತ್ರೇ ಚ ಯುದ್ಧೇ ಚ ನೃಪೋ ನಿಯುಂಜ್ಯಾತ್ .
ಪ್ರವರ್ಧತೇ ತಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಂ ನೃಪಸ್ಯ
ಭುಂಕ್ಷೇ ಮಹೀಂ ಚಾಪ್ಯಖಿಲಾಂ ಚಿರಾಯ .. 28..
ಅತ್ರಾಪಿ ಸುಕೃತಂ ಕರ್ಮ ವಾಚಂ ಚೈವ ಸುಭಾಷಿತಾಂ .
ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ಪೂಜಯನ್ರಾಜಾ ಧರ್ಮಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತ್ಯನುತ್ತಮಂ .. 29..
ಸಂವಿಭಜ್ಯ ಯದಾ ಭುಂಕ್ಷೇ ನ ಚಾನ್ಯಾನವಮನ್ಯತೇ .
ನಿಹಂತಿ ಬಲಿನಂ ದೃಪ್ತಂ ಸ ರಾಜ್ಞೋ ಧರ್ಮ ಉಚ್ಯತೇ .. 30..
ತ್ರಾಯತೇ ಹಿ ಯದಾ ಸರ್ವಂ ವಾಚಾ ಕಾಯೇನ ಕರ್ಮಣಾ .

ಪುತ್ರಸ್ಯಾಪಿ ನ ಮೃಷ್ಯೇಚ್ಛ ಸ ರಾಜ್ಞೋ ಧರ್ಮ ಉಚ್ಯತೇ .. 31..
 ಯದಾ ಶಾರಣಿಕಾನ್ರಾಜಾ ಪುತ್ರವತ್ಪರಿರಕ್ಷತಿ .
 ಭಿನತ್ತಿ ನ ಚ ಮರ್ಯಾದಾಂ ಸ ರಾಜ್ಞೋ ಧರ್ಮ ಉಚ್ಯತೇ .. 32..
 ಯದಾಽಽಪ್ತದಕ್ಷಿಣೈರ್ಯಜ್ಞೈರ್ಯಜತೇ ಶ್ರದ್ಧಯಾನ್ವಿತಃ .
 ಕಾಮದ್ವೇಷಾವನಾದೃತ್ಯ ಸ ರಾಜ್ಞೋ ಧರ್ಮ ಉಚ್ಯತೇ .. 33..
 ಕೃಪಣಾನಾಮಥ ವೃದ್ಧಾನಾಂ ಯದಾಶ್ಚ ವ್ಯಪಮಾಷ್ಟಿ ವೈ .
 ಹರ್ಷಂ ಸಂಜನಯನ್ಸ್ಪೃಣಾಂ ಸ ರಾಜ್ಞೋ ಧರ್ಮ ಉಚ್ಯತೇ .. 34..
 ವಿವರ್ಧಯತಿ ಮಿತ್ರಾಣಿ ತಥಾರೀಂಶ್ಚಾಪಕರ್ಷತಿ .
 ಸಂಪೂಜಯತಿ ಸಾಧೂಂಶ್ಚ ಸ ರಾಜ್ಞೋ ಧರ್ಮ ಉಚ್ಯತೇ .. 35..
 ಸತ್ಯಂ ಪಾಲಯತಿ ಪ್ರಾಪ್ತ್ಯಾ ನಿತ್ಯಂ ಭೂಮಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ .
 ಪೂಜಯತ್ಯತಿಥೀನ್ಶ್ಚ ತ್ಯಾನೈ ರಾಜ್ಞೋ ಧರ್ಮ ಉಚ್ಯತೇ .. 36..
 ನಿಗ್ರಹಾನುಗ್ರಹೌ ಚೋಭೌ ಯತ್ರ ಸ್ಯಾತಾಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತೌ .
 ಅಸ್ಮಿಲ್ಲೋಕೇ ಪರೇ ಚೈವ ರಾಜಾ ತತ್ಪ್ರಾಪ್ನುತೇ ಫಲಂ .. 37..
 ಯಮೋ ರಾಜಾ ಧಾರ್ಮಿಕಾಣಾಂ ಮಾಂಧಾತಃ ಪರಮೇಶ್ವರಃ .
 ಸಂಯಚ್ಛನ್ನವತಿ ಪ್ರಾಣಾನ್ಸ ಸಂಯಚ್ಛಂಸ್ತು ಪಾವಕಃ .. 38..
 ಋತ್ವಿಕ್ಪುರೋಹಿತಾಚಾರ್ಯಾನ್ಸತ್ಕೃತ್ಯಾನನವಮತ್ಯ ಚ .
 ಯದಾ ಸಮ್ಯಕ್ಪ್ರಗೃಹ್ಣಾತಿ ಸ ರಾಜ್ಞೋ ಧರ್ಮ ಉಚ್ಯತೇ .. 39..
 ಯಮೋ ಯಚ್ಛತಿ ಭೂತಾನಿ ಸರ್ವಾಣೈವಾವಿಶೇಷತಃ .
 ತಥಾ ರಾಜ್ಞಾನುಕರ್ತವ್ಯಂ ಯಂತವ್ಯಾ ವಿಧಿವತ್ಪ್ರಜಾಃ .. 40..
 ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷೇಣ ರಾಜಾ ಹಿ ಸರ್ವಥೈವೋಪಮೀಯತೇ .
 ಸ ಪಶ್ಯತಿ ಹಿ ಯಂ ಧರ್ಮಂ ಸ ಧರ್ಮಃ ಪುರುಷರ್ಷಭ .. 41..
 ಅಪ್ರಮಾದೇನ ಶಿಕ್ಷೇಥಾಃ ಕ್ಷಮಾಂ ಬುದ್ಧಿಂ ಧೃತಿಂ ಮತಿಂ .
 ಭೂತಾನಾಂ ಸತ್ತ್ವಜಿಜ್ಞಾಸಾ ಸಾಧ್ವಸಾಧು ಚ ಸರ್ವದಾ .. 42..
 ಸಂಗ್ರಹಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ದಾನಂ ಚ ಮಧುರಾ ಚ ವಾಕ್ .
 ಪೌರಜಾನಪದಾಶ್ಚೈವ ಗೋಪ್ತವ್ಯಾಃ ಸ್ವಾ ಯಥಾ ಪ್ರಜಾಃ .. 43..
 ನ ಜಾತ್ವದಕ್ಷೋ ನೃಪತಿಃ ಪ್ರಜಾಃ ಶಕ್ನೋತಿ ರಕ್ಷಿತುಂ .
 ಭಾರೋ ಹಿ ಸುಮಹಾಂಸ್ತಾತ ರಾಜ್ಯಂ ನಾಮ ಸುದುಷ್ಕರಂ .. 44..
 ತದ್ಗಂಡವಿನ್ಮುಪಃ ಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಶೂರಃ ಶಕ್ನೋತಿ ರಕ್ಷಿತುಂ .
 ನ ಹಿ ಶಕ್ಯಮದಂಡೇನ ಕ್ಲೀಬೇನಾಬುದ್ಧಿನಾಪಿ ವಾ .. 45..
 ಅಭಿರೂಪೈಃ ಕುಲೇ ಜಾತೈರ್ದಕ್ಷೈರ್ಭರ್ತೃರ್ಬಹುಶ್ಚುತೈಃ .
 ಸರ್ವಾ ಬುದ್ಧಿಃ ಪರೀಕ್ಷೇಥಾಸ್ತಾಪಸಾಶ್ರಮಿಣಾಮಪಿ .. 46..

ತತಸ್ತ್ವಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಧರ್ಮಂ ವೇತ್ಸ್ಯಸಿ ವೈ ಪರಂ .
 ಸ್ವದೇಶೇ ಪರದೇಶೇ ವಾ ನ ತೇ ಧರ್ಮೋ ವಿನಶ್ಯತಿ .. 47..
 ಧರ್ಮೇ ಚಾರ್ಥೇ ಚ ಕಾರ್ಮೇ ಚ ಧರ್ಮ ಏವೋತ್ತರೋ ಭವೇತ್ .
 ಅಸ್ಮಿಲ್ಲೋಕೇ ಪರೇ ಚೈವ ಧರ್ಮವಿತ್ಸುಖಮೇಧತೇ .. 48..
 ತ್ಯಜಂತಿ ದಾರಾನ್ಪಾಣಾಂಶ್ಚ ಮನುಷ್ಯಾಃ ಪ್ರತಿಪೂಜಿತಾಃ .
 ಸಂಗ್ರಹಶ್ಚೈವ ಭೂತಾನಾಂ ದಾನಂ ಚ ಮಧುರಾ ಚ ವಾಕ್ .. 49..
 ಅಪ್ರಮಾದಶ್ಚ ಶೌಚಂ ಚ ತಾತ ಭೂತಿಕರಂ ಮಹತ್ .
 ಏತೇಭ್ಯಶ್ಚೈವ ಮಾಂಧಾತಃ ಸತತಂ ಮಾ ಪ್ರಮಾದಿಥಾಃ .. 50..
 ಅಪ್ರಮತ್ತೋ ಭವೇದ್ರಾಜಾ ಛಿದ್ರದರ್ಶೀ ಪರಾತ್ಮನೋಃ .
 ನಾಸ್ಯ ಛಿದ್ರಂ ಪರಃ ಪಶ್ಯೇಚ್ಛಿದ್ರೇಷು ಪರಮನ್ವಿಯಾತ್ .. 51..
 ಏತದ್ವೃತ್ತಂ ವಾಸವಸ್ಯ ಯಮಸ್ಯ ವರುಣಸ್ಯ ಚ .
 ರಾಜರ್ಷೀಣಾಂ ಚ ಸರ್ವೇಷಾಂ ತತ್ತ್ವ ಮಪ್ಯನುಪಾಲಯ .. 52..
 ತತ್ಪುರುಷ್ಚ ಮಹಾರಾಜ ವೃತ್ತಂ ರಾಜರ್ಷಿಸೇವಿತಂ .
 ಆತಿಷ್ಠ ದಿವ್ಯಂ ಪಂಥಾನಮಹ್ನಾಯ ಭರತರ್ಷಭ .. 53..
 ಧರ್ಮವೃತ್ತಂ ಹಿ ರಾಜಾನಂ ಪ್ರೇತ್ಯ ಚೇಹ ಚ ಭಾರತ .
 ದೇವರ್ಷಿಪಿತೃಗಂಧರ್ವಾಃ ಕೀರ್ತಯಂತ್ಯಮಿತೌಜಸಃ .. 54..
 ಸ ಏವಮುಕ್ತೋ ಮಾಂಧಾತಾ ತೇನೋತಥ್ಯೇನ ಭಾರತ .
 ಕೃತವಾನವಿಶಂಕಸ್ತದೇಕಃ ಪ್ರಾಪ ಚ ಮೇದಿನೀಂ .. 55..
 ಭವಾನಪಿ ತಥಾ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾಂಧಾತೇವ ಮಹೀಪತೇ .
 ಧರ್ಮಂ ಕೃತ್ವಾ ಮಹೀಂ ರಕ್ಷನ್ಸ್ವರ್ಗೇ ಸ್ಥಾನಮವಾಪ್ಯಸಿ .. 56..
 ಇತಿ ಶ್ರೀಮಹಾಭರತೇ ಶಾಂತಿಪರ್ವಣಿ ರಾಜಧರ್ಮಾನುಶಾಸನಪರ್ವಣಿ
 ವಾಮದೇವಗೀತಾಸು ಏಕನವತಿತಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ . 91
 .. ಇತಿ ಉತಥ್ಯಗೀತಾ ಸಮಾಪ್ತಾ ..

Adhyaya numbers 91-92 in shAntiparva,

Mahabharata critical edition

(Bhandarkar Oriental Research Institute BORI).

In Kinjavadekar's edition they are 90-91.

Encoded by Sunder Hattangadi

Proofread by Sunder Hattangadi, PSA Easwaran

Utathya Gita

pdf was typeset on December 30, 2022

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

